

Posudek vedoucího na bakalářskou práci kol. Š. Wurdákové
Vedoucí: Mgr. F. Horáček

Hlavní nedostatek textu představuje skutečnost, že autorka se nedostala k esejistické části. Připravila si materiál k práci přijatelným způsobem. Zbylé místo ale měly podle původního plánu zaplnit esejistické úvahy anebo spíše dedukce vyplývající ze zmíněného rozřazeného a zorganizovaného materiálu. Žel ale na jeho místo nastoupily nepřipustně velké mezery v řádkování poznámek pod čarou. Předposlední tři odstavce práce (s. 44) tvoří vlastně její jádro. To mělo být rozvinuto pomocí vývodů a srovnání. Na to, kvůli čemu autorka práci vlastně psala, v textu skoro vůbec nedochází. Vlastní smysl její práce se tak ocitá na úrovni pouhého nástinu či inspirativních zmínek. Tak mohlo např. v sevřené formě zaznít, jak se koncepce „Hospodinova dne“ proměňuje a co ta proměna znamená; mohlo zaznít, že tato koncepce přetrvala řadu staletí a národních katastrof, přičemž byla ve své trvalosti dost flexibilní; mohlo zaznít, do které doby se její výskyt koncentruje; mohla zaznít srovnání („den“ jako periodický, neperiodický a vícečetný, jako eschatologický) a pokusy o vysvětlení, proč je v některých textech „den“ centrální a v jiných vystupuje pouze okrajově (srv. případ Ezechiel – Sofonjáš); apod. Ze všech těchto přinejlepším letmých zmínek měly být vyvozeny ne-li závěry, pak aspoň úvahy (s. 16-7, 32-3, 34). Je to škoda tím víc, že pro autorku znamenaly přípravná práce, které nakonec podala jako bak. esej, nemálo práce.

Na druhou stranu na tomto poli autorka pracovala snaživě a poctivě. Navíc se jít to tu a tam náznakem podařilo (kromě cit. pasáže např. s. 6, 10, 25) Práci neodbyla, její úsilí vedlo správným směrem a práce jí i ve výsledné podobě něco skutečně stála. Prokázala schopnost začít se učit určitému stylu práce, schopnost vyměřit vyvážený prostor radám vedoucího a vlastnímu počínání anebo schopnost se vracet a opravovat apod.

Přesto práce trpí nedostatky typickými pro úvodní fáze badatelského výcviku. a) Autorka nemá mnoho šancí kriticky reflektovat sekundární zdroje. Obvykle prostě jen vypisuje jejich výsledky. b) S tím souvisí další chyba. Činí tak jen kuse a bez referátu argumentace jednotlivých badatelů (nemluvě o podchycení předpokladů jejich interpretací, což ale představuje vyšší stupeň); např. s. 8. c) Čtenář práce se nedozvídá příliš jasně, že autorka referuje některé pozice jen „z druhé ruky“. Na to má být v poznámkách vždy úzkostlivě výslovně upozorněno (vypisuje pozice starších interpretů několikrát z Černého práce). Moje výtky míří jen na to, že druhotné citace nejsou dost zdůrazněny (typicky s. 9 pozn. 22). 4) Místy pisatelka upadla do stylu nesourodých výpisků (s. 7) a to, co mělo být shrnujícím referátem Ezechielova pojetí neobsahuje vůbec nic relevantního (s. 43). 5) Chybí aspoň letmé srovnání sledované koncepce s představami příbuzných kultur.

Nyní k druhořadým výtkám. 1) Autorka se někdy nechala strhnout k pochybným termínům. „Lidová zbožnost“ (s. 9) předpokládá nějakou elitní „dogmatickou“ či filosofizující verzi náboženství, od níž je odlišitelná (platí to třeba pro islám nebo buddhismus). Na jednom marginálním místě se objevuje mylný předpoklad původního čistého jahvismu (s. 14). Něco takového s největší pravděpodobností nikdy neexistovalo a sama představa čistoty náboženství pomalu a bolestivě krystalizovala. 2) „Orientální mytologie, v jejímž milieu se Izraelité nacházeli byla útržkovitá a dvojznačná [...]“ (s. 9). Toto tvrzení charakterizuje spíš stav našich pramenů. Lidé ve starověku samozřejmě poslouchali příběhy a jejich verze celé a v luxusním ústním podání. 3) Nejasné anebo nesmyslné formulace sporadicky vstupují do horizontu (např. na s. 12: „Původní popisy dne Hospodinova podle Černého nejsou ani eschatologické, ani židovaék, ale pocházejí z obecného kulturního pojetí dne Hospodinova, z něhož odvozuje svoji mytologii mnoho národů, z nichž ovšem každý vtiskl dni Hospodinovu vlastní ráz“; též s. 14). 4) „[K]oncept dne Hospodinova [se] změnil na individuálnější [...]“ (s. 13) – to by bylo potřeba vysvětlit. Podle takto kusé zmínky si to nedovedu představit. 5) Překlepů je v práci málo, ale bohužel ve vlastních jménech (např.

Gergard místo Gerhard v obsahu aj.). 6) Někdy autorka nepracuje dost přesně s odlišením jednotlivých autorů řazených pod stejné jméno (na s. 21 a 23 by mělo jít o Proto-Izajáše místo jen Izajáše a mohlo se pracovat s faktem, že Iz 13 je asi od jiného autora než Iz 2; např. v případě Zacharjáše tak autorka přitom činí). 7) Eliáš nebyl vzat z hory Sínaje, nýbrž odněkud od Jordánu (s. 41, 2. Královská 2,6). 8) Na s. 42 autorka tvrdí, že izraelští proroci nevěštili budoucnost. Nebyl to jistě jejich jediný úkol, nicméně z Bible je jasné, že to k jejich činnosti také patřilo (např. 2Kr 9).

Přes tyto nedostatky bych navrhol přinejhorším známku 3 a dovolil bych si doporučit i úvahu nad 2.

28. 8. 2015,
Střemy